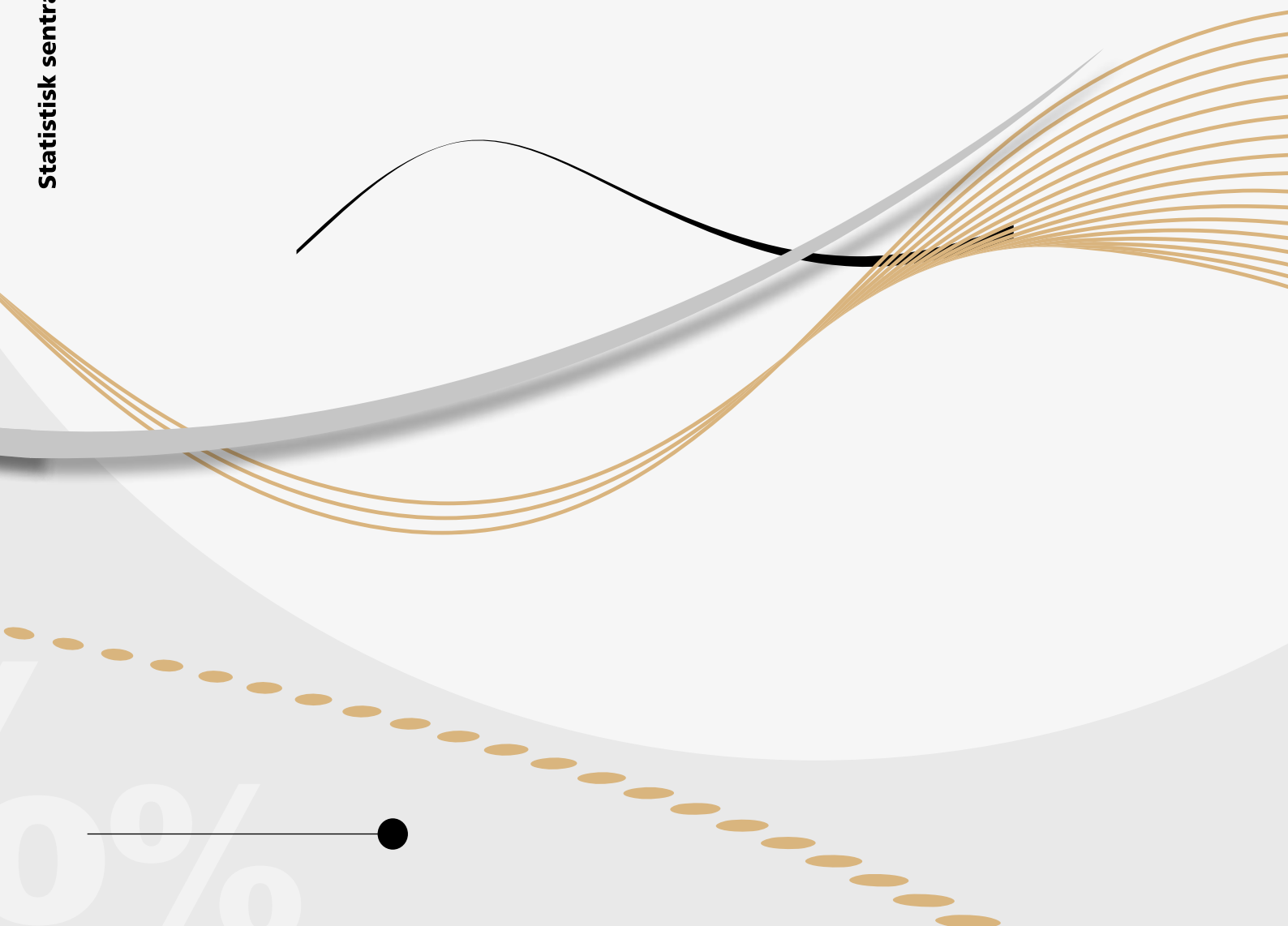
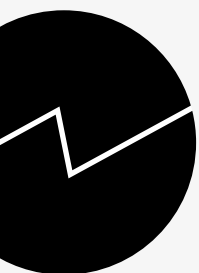

Virksomhetsplan 2014
Satsinger og prioriteringer
Statistisk sentralbyrå

Virksomhetsplan 2014
Satsinger og prioriteringer
Statistisk sentralbyrå

Forord

Virksomhetsplan 2014 er Statistisk sentralbyrås (SSBs) overordnede plan for virksomheten i 2014.

Virksomhetsplanen bygger blant annet på omtale av SSBs prioriteringer i Prop. 1 S (2013-2014) for Finansdepartementet og EU-rettsakter for statistikk. Den overordnede virksomhetsplanen for 2014 ble utarbeidet samtidig med SSBs nye strategi som gjelder fra 2014.

Det foreligger også mer detaljerte virksomhetsplaner for hver avdeling som utgis i serien *Interne dokumenter*.

Statistisk sentralbyrå, 10. mars 2014

Hans Henrik Scheel

Innhold

Forord	3
Innhold	4
SSBs planer og satsinger i 2014	5
1. Administrasjonsavdelingen (100)	6
2. Avdeling for økonomi-, energi- og miljøstatistikk (200)	8
3. Avdeling for personstatistikk (300)	10
4. Avdeling for næringsstatistikk (400)	12
5. Forskningsavdelingen (500)	15
5.1. Noen overordnede prioriteringer i 2014	15
5.2. Nærmere om prioriteringer innenfor de ulike fagområdene	17
6. Kommunikasjonsavdelingen (600)	18
6.1. Hovedprioriteringer:.....	18
7. Avdeling for IT (700)	20
7.1. Ny strategi	20
8. Avdeling for datafangst og metode (800)	22
9. Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (900)	24
9.1. Hovedprioriteringer i 2014	24
10. Ressurser	27
10.1. Budsjett	27
10.2. Personal	29

SSBs planer og satsinger i 2014

Statistisk sentralbyrå (SSB) skal levere viktig og troverdig statistikk om og til det norske samfunn og styrke vår posisjon som den fremste faktaleverandør. SSB skal være tydelig og relevant og lytte til brukernes behov og gi samfunnet merverdi av statistikken gjennom forskning og analyse. Organisasjonen skal være effektiv og kunnskapsbasert og dele statistikk og forskning gjennom moderne kommunikasjon og slik levere faktagrunnlag til nytte for samfunnsplanlegging og meningsutveksling. Dette ligger til grunn for SSBs planer og satsinger i 2014 og preger arbeidet i alle avdelinger. Ny strategi ble vedtatt 26. februar 2014.

SSBs viktigste planer og satsinger ble omtalt i budsjettforslaget for 2014 som ble oversendt Finansdepartementet 29. november 2012. Budsjettforslaget tok utgangspunkt i SSBs strategi 2007 og var tilpasset internasjonale krav, fortrinnsvis EØS-forordningene om statistikk.

Etterspørselen etter ny og forbedret statistikk og analyse øker og utvides stadig til flere områder. Samtidig skal statistikken ha minst like god kvalitet og aktualitet som tidligere. Derfor er det viktig å effektivisere og standardisere driften slik at SSB kan få rom for nye satsinger. I 2014 vil Lean-metodikken innføres i alle SSBs avdelinger for å identifisere flaskehalser i arbeidet og kontinuerlig forbedre og effektivisere arbeidsprosessene. Den nye prosjekt- og porteføljestyringen som ble innført i 2013, skal videreføres og styrkes i 2014.

SSB har hatt en stram budsjettstyring i 2013 for å rette opp underskuddet på driftsresultatet fra 2012. Overføring av ubenyttede midler fra 2013 og en fortsatt stram budsjettstyring, gjør det mulig å dekke utgiftene til flyttingen i Oslo fra Kongens gate til Akersveien.

SSB effektiviserer også statistikkproduksjonen gjennom økt elektronisk samhandling med oppgavegivere, brukere og andre statistikkprodusenter. En bedre samordnet datafangst vil bidra til gjenbruk av data og dermed lavere oppgavebyrde. I denne sammenheng er det viktig å videreføre arbeidet med EDAG (Elektronisk Dialog med ArbeidsGiver).

EUs statistikkprogram øker stadig. Nye EØS-reguleringer, særlig innen personstatistikk, er ressurskrevende fordi oppfølgingen ofte krever egne intervjuundersøkelser. Det må lages effektive løsninger for å kombinere ulike metoder for datainnsamling, rammeverkløsninger for administrasjon, samt mottak og kontroll med data. Nye krav om utvidet rapportering til nasjonalregnskapsystemet, vil kreve økte ressurser.

Produksjon og tjenesteyting over landegrensene øker i omfang og gjør beregningen av dette utfordrende. SSB må sette av ressurser til å få bedre oversikt over globale verdikjeder og ta hensyn til den økte internasjonaliseringen.

Budsjettforutsetninger for virksomhetsplanen

Rammene for SSBs 2014-budsjett er gitt i statsbudsjett, kapittel 1620 og 4620, som ble lagt frem for Stortinget 8. november. Den samlede rammen er på 743,4 millioner kroner og fordeles som følger:

	(i 1 000 kr)
Statsoppdraget, post 01	524 900
Inntektskravet for brukeroppdraget, post 21	208 300
Større utstyrsanskaffelser, post 45	10 200
Sum	743 400

Budsjettet for 2014 gir rammene for de aktiviteter som er planlagt utført i SSB i 2014. Oppfyllelsen av inntektskravet er avhengig av de oppdrag SSB påtar seg i løpet av året. Rammen for 2014 er økt med 1,4 prosent fra 2013 og innebærer at budsjettet er på tilnærmet samme nominelle nivå som i 2013.

1. Administrasjonsavdelingen (100)

Administrasjonsavdelingen ivaretar fem hovedarbeidsområder og skal

- bidra til å utvikle og effektivisere organisasjonen
- yte service og levere støttefunksjoner til avdelingene
- utvikle og levere styringsinformasjon og beslutningsgrunnlag for toppledelsen og styret
- koordinere og delta i SSBs internasjonale arbeid
- påse at lover og avtaleverk blir overholdt

SSBs strategiske satsninger vil kreve mye av Administrasjonsavdelingen i 2014 og de påfølgende årene. Det er satt i gang forbedringstiltak og viktige prosjekter for styring og utvikling av SSB som skal gjennomføres i 2014. Dette gjelder blant annet overgangen til periodisert regnskap og flyttingen i Oslo fra Kongens gate til Akersveien. I begge prosjektene er det viktig å iverksette på gitt dato og så forbedre og utvikle i en driftsfase. Samtidig skal Lean-arbeidet i alle avdelinger gjennomføres og prosjekt- og porteføljestylingen ytterligere innarbeides som arbeidsmetodikk.

Styring SSB har høsten 2013 arbeidet med en ny strategi. Etter at strategien er vedtatt, skal det utarbeides delstrategier, der dette er hensiktsmessig.

Dette er hovedmål for virksomhetsstyringen i SSB i 2014:

- Utvikle et konsistent sett av styringsparametere/-indikatorer som dekker de strategisk viktige områdene for SSB
- Utvikle resultatrapporteringen slik at den gir grunnlag for bedre styring

Beste praksis for prosjekt- og porteføljestyling ble innført i SSB i 2013 og er beskrevet i «Rammeverk for porteføljestyling».

Under er målene for prosjekt- og porteføljestylingen i 2014:

- Få en oversikt over alle prosjektinitiativ og godkjenne de prosjekter som danner grunnlag for å nå de viktigste strategiske målene, og slik få en balansert portefølje.
- Videreutvikle de viktigste malene
- Avklare hvilke prosjekter som skal være med i porteføljen
- Oversikt over totalt tilgjengelige utviklingsressurser og hvordan disse er fordelt på prosjektene
- Skape god sammenheng mellom porteføljen, strategien og IT-forvaltning

Innføringen av Lean-metodikken i SSB er viktig for å gjøre organisasjonen mer effektiv og kvalitetsbevisst. Hver avdeling skal gjennomgå et seks måneders program som omfatter alt fra mobilisering av de ansatte til gevinstrealisering av de utvalgte områdene i forbedringsarbeidet. Alle avdelinger skal gjøre dette i 2014 og i første del av 2015. Avdeling 300, 400 og 600 startet sine gjennomganger i slutten av 2013 og fortsetter fram til april 2014. I mai 2014 starter avdeling 100, 200 og 500 sine gjennomganger. Avdeling 700 og 900 starter opp etter at disse gjennomgangene er avsluttet.

Omstilling I 2013 ble det satt ned en gruppe med representanter fra ledelsen og de ansatte, som utarbeidet en rapport om de utfordringer SSB står overfor når det gjelder omstilling. Det var enighet om at omstillingen må basere seg på fleksibel utnyttelse og utvikling av kompetansen i SSB, samt teknologiske løsninger. Medarbeidernes muligheter for interessante oppgaver og egen kompetanse- og karriereutvikling skal også ivaretas.

I rapporten blir det foreslått en rekke tiltak, hvorav noen allerede er iverksatt. De

Øvrige forslagene vil bli vurdert i 2014, med sikte på gjennomføring. For å sikre at vi gjør de riktige tingene på personalområdet skal det i løpet av 1. halvår 2014 utarbeides en HR-strategi. Det skal være en samlende strategi som i tillegg til å sette eksisterende ordninger/tiltak inn i en helhet, også sikrer fremtidig rekruttering og kompetansebehov.

- Flytting til Akersveien* Den 17. februar 2014 skal de ansatte i Oslo være på plass i nye kontorlokaler i Akersveien. Prosjektet er planlagt for at det skal bli en problemfri overgang til arbeid i og drift av bygget. I det nye bygget er det lagt opp til at de ansatte får muligheter til å jobbe og samhandle på en god måte. Det etableres et servicekontor med sentrale driftspersoner, inkludert en nyopprettet stilling med ansvar for møteromssenteret, for å gjøre slike tjenester lettere tilgjengelig. Sikkerheten vil også bli bedre ivarettatt blant annet ved at alle innganger i bygget har sikkerhetssperrer.
- Innføring av periodisert regnskap med bruk av Statlige Regnskaps Standarder (SRS)* Fra januar 2013 innførte SSB ny standard kontoplan for staten. Innføringen av ny standard kontoplan har gått bra og er innført i hele organisasjonen.
- Fra 1. januar 2014 har SSB innført periodisert regnskap med bruk av SRS. Innføring av periodisert regnskap vil gi SSB bedre mulighet til å styre virksomheten. Det skal etableres og dokumenteres en åpningsbalanse pr. 1. januar 2014. Innføring av periodisert regnskap vil gi SSB mulighet for å videreutvikle styringsinformasjon og nøkkeltall i 2014. SSB anser 2014 å være et år hvor periodisert regnskap innføres, men det vil bli en rekke utfordringer knyttet til innføringen. Det er derfor først fra 2015 at vi vil få full effekt av bedre styringsinformasjon som følge av omleggingen. I løpet av 2014 vil SSB arbeide med forenkling og forbedring av rapportering av regnskapsinformasjon til brukerne. Målet er å ha en god rapporteringspakke på plass i løpet av 2014. Videre skal rutiner knyttet til utfaktureringspakke forenkles og forbedres for å få bedre oversikt og kontroll med oppdragsinntekter.
- Internkontroll* SSBs internkontroll ivaretas av ledelsen, styret og ansatte i virksomheten. Den skal gi rimelig sikkerhet for målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler. SSB skal foreta en gjennomgang av internkontrollen, for å vurdere hvilke grep som bør gjennomføres for å redusere risiko for styringssvikt. SSB vil ta i bruk evalueringsverktøy fra Direktoratet for økonomistyring til denne gjennomgangen.
- Internasjonalt samarbeid* SSB deltar aktivt i det internasjonale statistikk-samarbeidet. Særlig innen EØS-samarbeidet går utviklingen raskt med stadig flere krav til ny statistikk og bedre kvalitet. Det er viktig å være tidlig inne i prosessene når nytt internasjonalt lovverk, metoder, undersøkelser, klassifikasjoner etc. utarbeides, for å ha mulighet til å påvirke utviklingen. Spesielt permanente og midlertidige arbeidsgrupper er viktige påvirkningskanaler for Norge mot EU. Samarbeidet med EU gjennom EØS-avtalen, følges opp i 2014 med deltakelse på alle nivåer. SSB er også med i flere ekspertutvalg og arbeidsgrupper i FN og OECD i 2014.
- Eurostat vil gjennomføre en ny runde av såkalte peer reviews av statistikkbyråene i EU- og EFTA-land i 2014 og i begynnelsen av 2015. Peer review er en kvalitetsgjennomgang som foretas av et team av likeverdige europeiske partnere med god kjennskap til statistikk. SSB og det norske statistikk-systemet vil bli gjenstand for denne gjennomgangen. Gjennomgangen omfatter både selvevaluering og besøk av et internasjonalt sammensatt peer review-team. Dette vil kreve en grundig kartlegging og dokumentasjon av statistikkproduksjonen både i SSB og hos andre norske produsenter av europeisk statistikk. Kvalitetsgjennomgangen vil ta utgangspunkt i de europeiske retningslinjene for europeisk statistikk (Code of Practice) og det tilhørende kvalitetsrammeverket.

Internasjonalt utviklingsamarbeid SSB skal drive målrettet utviklingssamarbeid som bygger kompetanse og kapasitet i samarbeidslandene. For å bidra til dette, skal SSB:

- bidra i utvikling av bærekraftige nasjonale statistikkssystemer i land som prioriteres av norske bistandsmyndigheter
- være pådriver i det internasjonale statistikkamarbeidet rettet mot utviklingsland. Det gjelder utforming systemer og metoder for produksjon, formidling og bruk av offentlig statistikk som følger internasjonale retningslinjer og krav.

Hoveddelen av denne virksomheten vil også i 2014 være knyttet til institusjonssamarbeid. Overordnet målsetning med institusjonssamarbeidene er å bidra til utvikling av kapasitet for statistikk i samarbeidslandene gjennom teknisk rådgiving, opplæring og trening innenfor ulike statistikkområder, ledd i produksjonsprosessen, og innen mer tverrgående områder som organisasjon, ledelse og IT.

Mål for 2014 er å sikre en god gjennomføring av pågående samarbeid i Malawi, Kirgisistan, Sør-Sudan og Sudan. Det er videre en målsetning å starte opp nytt samarbeid i Armenia og Tadsjikistan i løpet av 2014.

En annen sentral aktivitet i 2014 vil være samarbeidet med Olje for utviklingsprogrammet. I 2014 vil SSB delta i utvikling og gjennomføring av et nytt Ofu-program for Bolivia med fokus på informasjonsflyt og statistikk. Det kan også bli aktuelt med tilsvarende arbeid i andre land.

SSB vil bidra i det internasjonale statistikkamarbeidet rettet mot utviklingsland gjennom deltakelse i relevante internasjonale arbeidsgrupper, møter og andre fora.

2. Avdeling for økonomi-, energi- og miljøstatistikk (200)

Det aller meste av avdelingens arbeid vil bli videreført i 2014. Avdelingen vil fortsette å ta i bruk og forbedre ulike IT-løsninger, for å bedre effektiviteten og redusere sårbarheten ved dagens løsninger.

Det er et mål at all datafangst i avdelingen på sikt skal overføres til Avdeling for datafangst. Det vil bli laget en overførings- og kompetanseplan knyttet til dette, i samarbeid med Avdeling for datafangst.

Avdelingen står overfor mange utfordringer med nye EØS-forordninger, spesielt innenfor miljø og energi. Ikke alt av dette kan løses ved tradisjonell datafangst. Det vil bli satt i gang arbeid for å se mulighetene for å gjenbruke og utnytte allerede innsamlede data for å oppfylle disse forordningene.

Eurostat utreder hva som skal være den framtidige strukturen på husholdningsundersøkelser. Dette vil stille nye krav til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) og kan skape problemer med å samordne disse endringene med det vi vil gjøre med AKU som følge av EDAG (Elektronisk Dialog med ArbeidsGiver). Det skal arbeides med å løse denne utfordringen.

Omfanget av analyseartikler skal bli større, både for å få merverdi av statistikken og for å øke kompetansenivået i avdelingen. Dette kan gi bedre kvalitet på statistikken og øke muligheten for å utvikle arbeidsområdene. Det kan også gi de ansatte muligheter for rotasjon i og utenfor avdelingen, samt bidra til å styrke avdelingens stabilitet og rekrutteringsevne. Det vil bli lagt en plan for dette i løpet av første halvår 2014.

Avdelingen skal innføre Lean-metodikk innenfor hele avdelingens portefølje i andre halvdel av 2014. EDAG er i gang, og prosjektet for å sikre en mer effektiv og sikker produksjon av Energiregnskap og energibalanse (ER/EB) går nå til initieringsfase. Samlet er omfanget av kontinuerlige forbedringsprosjekter stort.

Statistikkporteføljen for avdelingen vil bli gjennomgått for å kutte eller forenkle mindre viktige prosjekter. Dette kan for eksempel være statistikker for støy, farlige stoffer og statistikk for grensependlere.

Energi- og miljøstatistikk

Prosjektet for å utvikle et nytt produksjonssystem (datavarehus) for energiregnskap og energibalanse (ER/EB) er i gang med å spesifisere behov, omfang og muligheter. I 2014 vil avdelingen starte utviklingen av datavarehuset og gjennomføre flere statistikkfaglige forbedringer. I 1. kvartal 2015 skal SSB på oppdrag for Miljødirektoratet, rapportere klimagassutslipp i tråd med nye retningslinjer (IPCC – guidelines). Arbeidet med å kartlegge nye kilder og krav startet i 2013 og vil kreve ekstra ressurser i 2014 for å få på plass en ny kildeinndeling, nye faktorer og eventuelle nye datakilder.

I 2014 vil avdelingen få til en mer standardisert datainnsamling og mer effektive produksjonsprosesser innenfor energi-, olje- og gass-statistikk. Tilsvarende gjelder harmonisering og bedre samordning mellom strukturstatistikk, utenrikshandelsstatistikk og nasjonalregnskap.

Naturressurs- og miljøstatistikk

Satsingen på analyser basert på geografiske informasjonssystemer (GIS) med utgangspunkt i arealstatistikkene, har gitt positive erfaringer. Miljøvern-departementet har signalisert at de er villige til å støtte en videre satsing i 2014 og trolig for 2015. Med flere årganger av heldekkende arealstatistikk er det mulig å etablere arealbalanse (endringstall for arealkategorier).

En kvalitetssjekk av Avfallsregnskapet har resultert i beslutning om å etablere 2012-årgangen av statistikken basert på delvis ny metodikk ("datavarehus" for avfallsmengder i ulike avfallsstrømmer) og betydelig del av produksjonsløpet i statistikkanalyseverktøyet SAS. Dette skal rapporteres til Eurostat i henhold til statistikkforordningen, basert på 2012-årgangen.

Pilotprosjekter for automatiserte uttrekk fra fagsystemer på kommunalt avløp og innen fysisk planlegging og byggesak skal videreføres.

Lønns og inntektsstatistikk

Arbeidet med boliginntekt og boligformue i sammenheng med inntekts- og formuesstatistikken er i gang og vil bli høyt prioritert. Målet er å starte publisering av bedre statistikk på området i 2014. Vi arbeider videre med å se på muligheten for å få inn data om tjenestepensjoner for å etablere et datagrunnlag over den totale pensjonsformuen i husholdningene.

Det er videre et hovedmål å få gjennomgått mottak og klargjøring av ligningsmaterialet for personlige skattytere eller uttaket fra Skatteetatens system for ligning.

EDAG er den store satsingen i perioden 2013-2015 for å få til en effektiv og kvalitativt bedre statistikk både for arbeidsmarkedsstatistikken og lønnsstatistikken. Målet er løpende lønnsindekser fra 1. kvartal 2015, og helt ny lønnsstatistikk til lønnsoppgjøret i 2016.

Den fireårige arbeidskraftkostnadsundersøkelsen gjennomføres nå med leveranser til Eurostat medio 2014. Samtidig skal det foretas en systematisk gjennomgang av sammenhengen mellom arbeidskraftkostnadsindeksene og -undersøkelsen.

Arbeidsmarkedsstatistikk

Det viktigste punktet for utvikling av sysselsettingsstatistikken er EDAG-prosjektet. Det vil blant annet gi et bedre grunnlag for korttidsstatistikk om

sysselsetting og gi konsistens med informasjon om lønn. Videre åpner EDAG for visse forenklinger og innsparing i AKU på lengre sikt. Implementering av en del av endringene i AKU vil kunne bli utsatt for å få med nye EØS-krav til AKU. Det gjelder forhold som krever endringer i det elektroniske skjemaet.

I 2013 er det gjennom ulike markedsoppdrag lagt et fundament som muliggjør en betydelig økning i publisering av tabeller og analyser basert på strømningsdata. Mens AKU vil gi noe landstall for strømmer mellom hovedstatusene sysselsetting, arbeidsledighet og utenfor arbeidsstyrken, vil registertallene kunne gi mer detaljerte oppdelinger og dessuten gi tall om jobbskifter, samt overganger mellom utdanning, arbeid og ulike velferdsordninger.

Priser Ved en tettere samordning av arbeidet med konsumprisindeks (KPI) og kjøpekraftspariteter (engelsk forkortelse PPP), spesielt gjennom samordning av bedriftsutvalget og i utnyttelsen av strekkodedata i PPP, kan gevinster realiseres. Store prosjekter innen området harmonisert konsumprisindeks (HKPI) fullføres i løpet av første kvartal 2014. Konkret gjelder dette selveiernes bokostnader og ny konsumklassifisering (COICOP). Eurostat implementerte i januar 2013 en lovforordning hvor medlemslandene er forpliktet til å utvikle og rapportere en HKPI med konstante skatter og avgifter (HKPI-CT). Arbeidet med å oppfylle denne forpliktelsen fullføres i 2014. Arbeidet med bedre prisindekser for eksport og import og en utfasing av utenrikshandelens volum- og prisindekser (UHVP) fortsetter. Mer effektive metoder for å hente ut internettpriiser som grunnlag for KPI og PPP vil stå sentralt.

3. Avdeling for personstatistikk (300)

Avdelingens oppgaver er å utvikle løpende statistikk, analyser og gjennomføre prosjekter innenfor områdene befolkning, valg, helse, omsorg, levekår, trygd, rettsforhold, kultur og utdanning.

Etterspørselen etter utvidet og ny statistikk og analyser øker både nasjonalt og internasjonalt. Aktualitet og kvalitet på løpende statistikk skal opprettholdes og forbedres i form av utvidelser, publisering av ny statistikk på relevante områder, og flere analyser i form av artikler i Samfunnspeilet, og i publikasjonsseriene *Statistiske Analyser og Rapporter*. Analyser bidrar også til å heve medarbeidernes kompetanse og dermed kvaliteten på den løpende statistikken.

Folke- og bolig telling 2011 Den nasjonale publiseringen ble gjennomført i 2013. I 2014 skal prosjektet sluttføres ved å rapportere data til Eurostat, utarbeide en kvalitetsrapport slik EU-forordningen krever, samt lage en sluttrapport.

Utdanning fullført i utlandet Det ble gjennomført en supplerende innsamling høsten 2012 for dem som har innvandret etter første undersøkelse. Dette ble innarbeidet i registrene i 2013. Utlendingsdirektoratet (UDI) innførte spørsmål om fullført utdanning i utlandet i EØS-registeret fra november 2012. SSB vil følge dette opp og ta i bruk registerinformasjonen i offisiell statistikk for 2013 i 2014. Det vil fortsatt mangle registerinformasjon om de som har innvandret fra andre nordiske land, og det vil bli vurdert alternative muligheter for å løse dette problemet.

Forbruksundersøkelsen Undersøkelsen er lagt om fra en årlig undersøkelse - den siste ble gjennomført i 2009 - til en periodisk undersøkelse med et større utvalg. Undersøkelsen ble gjennomført i 2012 og resultatene publiseres høsten 2013. Resultatene skal også inngå i hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet. Gjennomføring og resultater av undersøkelsen skal brukes i planleggingen av en ny undersøkelse. Brukerbehov og mulighetene for mer effektiv og pålitelig datainnsamling, samt tidspunkt for ny undersøkelse, vil bli avklart i 2014.

<i>Dødsårsaksregisteret</i>	En arbeidsgruppe med representanter fra Folkehelseinstituttet (FHI) og SSB leverte i juni 2012 en rapport til Helse- og omsorgsdepartementet som skisserte hvordan overføring av driften av Dødsårsaksregisteret fra SSB til FHI skal foregå. Høsten 2012 ble det gjennomført et IT-forprosjekt for detaljert planlegging og oppstart av utvikling av teknisk løsning. Det er avklart at FHI overtar teknisk drift av registeret og funksjoner knyttet til datamottak, koding, kvalitetssikring og statistikk-produksjon, samt formell virksomhetsoverdragelse fra 1. januar 2014. Prosjektet går som planlagt og fra 2014 er driften av Dødsårsaksregisteret overført til FHI. Det gjenstår imidlertid å avklare hjemmel for kobling av data.
<i>Arbeidsulykker og yrkessykdommer</i>	SSB vil fortsette arbeidet med å følge opp utviklingen av nasjonal statistikk og implementering av forordningen om ny statistikk om arbeidsulykker og yrkessykdommer. Utviklingsarbeidet gjennomføres i tett samarbeid mellom SSB, NAV, Direktoratet for arbeidstilsynet (DAT) og Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og -helse (NOA).
<i>Kobling av helseregister</i>	SSB ønsker å utvikle statistikk basert på data fra Norsk pasientregister (NPR) sammenstilt med data fra SSB for å gi et nytt datagrunnlag om befolkningens bruk av helsetjenester. Det praktiske arbeidet består av å få avklart juridiske spørsmål og IKT-løsninger og utvikle ny helsestatistikk.
<i>Samordnet husholdningsstatistikk</i>	Det er satt i gang et arbeid for å samordne bruk av husholdning som enhet i SSB. Målet er å etablere et datagrunnlag som kan være felles for alle statistikker og undersøkelser som bruker registerbasert husholdning som kilde. For å oppnå dette må det både arbeides med å forbedre data i grunnlagsregistrene og videreutvikle metodene som brukes i SSB. I 2014 vil vi publisere en husholdningsstatistikk som er samordnet med inntekts- og formuesstatistikken for husholdninger.
<i>Statistikk om barnevern, familievern og sosialhjelp</i>	Statistikken for barnevern og familievern har blitt gjennomgått og er lagt om, slik at innrapportering og statistikk skal gjenspeile og gi statistikk i tråd med dagens barnevern- og familievernstjeneste. Data etter nytt opplegg samles inn fra og med 2013 og vil publiseres i 2014. I 2014 skal også statistikken om sosialhjelp evalueres, for å sørge for at vi også på dette feltet lager statistikk som dekker dagens situasjon.
<i>Partifinansiering</i>	Partifinansieringsstatistikken har så langt kun vært basert på partienes inntekter. Det skal nå utvikles en regnskapsmodul til bruk for innrapportering av både inntekter og utgifter. Produksjonsopplegg og rapporteringssystem må ferdigstilles i løpet av 2014, slik at rapportering kan starte i 2015 basert på rapporteringsåret 2014.
<i>Utlån av mikrodata</i>	Mikrodatatjenesten ble omorganisert i 2013. I 2014 skal mikrodatatjenesten effektiviseres ved ytterligere standardisering. Kunder veiledes til å sende inn komplette søknader, og det er kun komplette søknader som skal behandles. Dette vil gi mulighet til å få oversikt over reell behandlingstid i SSB. Et bestillingsskjema for statistikk er under utarbeiding. Et standarduttakssystem fra FD-Trygd (en forløpsdatabase som måler varighet og overganger mellom trygdeytelser og andre velferdsordninger) vil gi stor effektiviserings- og kapasitetsgevinst. Snarlig innføring av et avansert produksjonsstyringsverktøy er helt avgjørende for en god videreføring av tjenesten. Norges forskningsråd har bevilget midler til et prosjekt for å legge til rette for anonym tilgang til aidentifiserte mikrodata for forskere (RAIRD). Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Norges samfunnsvitenskapelige datatjeneste (NSD). Prosjektet vil etter planen være fullstendig implementert etter fem år. Hovedoppgavene for prosjektet i 2014 vil være å teste ut konkrete prototyper basert på et 20% - utvalg fra FD-trygd (data som NSD allerede har tilgang på), men også å konkretisere eventuelt andre datasett som tjenesten skal tilby.

<i>Modernisering av sosialstatistikken i Eurostat</i>	Det pågående arbeidet knyttet til modernisering av sosialstatistikk i Eurostat vil få konsekvenser for flere statistikkområder, blant annet levekår, forbruk, tidsbruk og helse og arbeidskraftundersøkelsen.
<i>Avklaring mot andre statistikkprodusenter</i>	Avdelingen skal starte arbeidet med å avklare SSBs rolle mot andre statistikkprodusenter. I 2014 prioriteres aktører innen helse, utdanning og NAV. Som en del av dette arbeidet ble det i 2013 inngått en intensjonsavtale med FHI. Denne avtalen skal følges opp. Dette vil kreve et samarbeid med andre avdelinger, særlig Administrasjonsavdelingen.
<i>Statres</i>	Avdelingen vil ha en gjennomgang av det som i dag publiseres av styringsinformasjon, særlig det som publiseres i StatRes. Gjennomgangen tar sikte på å kunne møte brukernes behov, sikre kvalitet og se helhet. Dette kan føre til at det på enkelte områder vil bli publisert færre detaljer.
<i>Kvalitetsgjennomganger og Lean</i>	Som en følge av erfaringer med kvalitetsgjennomgangene knyttet til enkeltstatistikker, gjennomføres det nå mer helhetlig gjennomganger knyttet til hele statistikkområder. Høsten 2013 ble det gjennomført en gjennomgang av området befolkningsstatistikk. anbefalinger fra denne vil bli fulgt opp i 2014, blant annet med å redusere og tilpasse antall publiseringer i tråd med tilbakemeldinger fra brukere. En helhetlig gjennomgang av utdanningsstatistikken startet høsten 2013 og vil følges opp i 2014. Andre områder som vil bli gjennomgått i løpet av 2014, er levekårsområdet og helsestatistikken. Avdeling for personstatistikk startet Lean-gjennomgang høsten 2013 og dette forbedringsarbeidet vil pågå inn i 2014.

4. Avdeling for næringsstatistikk (400)

SSBs næringsstatistikk viser utviklingen i produksjon, produsentpriser, sysselsetting og verdiskapning i de enkelte næringene. I tillegg utarbeides statistikk for forskning, utvikling og innovasjon i næringslivet, IKT-bruk og utenlandsk-kontrollerte foretak i Norge.

Nasjonalregnskapets behov påvirker i stor grad retningen for utviklingsarbeidet innen næringsstatistikken, men også andre brukerbehov ivaretas. Det er for eksempel økende etterspørsel etter data som berører globalisering, miljøforhold og bærekraftig utvikling i videre forstand.

<i>Hovedprioriteringer</i>	Hovedtyngden av avdelingens ressurser vil i 2014 bli benyttet til å opprettholde, kvalitetssikre og videreutvikle statistikkproduksjon som møter brukerens behov. Tilpasninger til redusert økonomisk ramme over de siste årene har ført til større sårbarhet i statistikkproduksjonen, og at enkelte utviklingsprosjekter og ønsket analysearbeid har blitt skjøvet på. Tilpasning av statistikkproduktene til endringer i brukerbehov innebærer blant annet at statistikken i større grad enn nå må reflektere betydningen av globalisering. Dette gjøres gjennom tverrgående samarbeid i SSB med andre berørte statistikkområder og med Virksomhets- og foretaksregisteret. Gjennom dialog med brukere er det også avdekket behov for utbygging av statistikker, både ved at eksisterende statistikker gjøres mer heldekkende, gjennom publisering av mer tverrgående aggregater og gjennom etablering av ny statistikk.
<i>Boligstatistikk</i>	Det er fortsatt behov for å utvide boligstatistikken gjennom bruk av registergrunnlaget, for å utnytte informasjon om rivning, brann, ombygging og lignende for å komme nærmere et mer helhetlig boligregnskap som viser utviklingen både i nivå, tilgang og avgang av boliger i Norge. Det er gjennomført et pilotprosjekt i samarbeid med Oslo kommune i 2013 som vil danne grunnlaget for det videre arbeidet med dette i 2014.

<i>Prisstatistikk for hytte/fritidsbolig</i>	Flere brukergrupper har meldt behov for prisstatistikk for fritidsboliger. Etablering av slik prisstatistikk vil bygge på utvikling av en verdsettingsmodell som gir estimerte markedsverdier for hytter/fritidsboliger. Arbeidet med skisse til en verdsettingsmodell er påbegynt, men ut fra kapasitetshensyn vil dette først kunne videreføres i 2015.
<i>Utvikling av reiselivsstatistikken</i>	<p>Reiselivet endrer seg, og flere peker på at reiselivet får en viktigere rolle framover. Dette gjør at det blant annet vil være behov for en bedre registrering av overnattinger gjennom formidling av hytter og leiligheter.</p> <p>I 2014 etableres egen terminvis omsetningsstatistikk for reiseliv som er etterspurt blant nasjonale brukere. Statistikken vil være basert på omsetningstall fra Skattedirektoratet (SKD).</p>
<i>Varestrømmer og kabotasje</i>	<p>Innenfor transportområdet er det et sterkt behov for statistikk som viser dagens varestrømmer. Dette henger sammen med mål om å flytte gods fra vei til sjø og bane. I første halvår 2014 vil det bli gjennomført et forprosjekt for å utrede grunnlaget for å gjennomføre en ny hovedundersøkelse om varestrømmer i 2015.</p> <p>Omfanget av kabotasjetransport (utlendingers transport internt i Norge) er mye diskutert nasjonalt og internasjonalt, og mange brukere ønsker bedre statistikk enn det som er tilgjengelig i dag. Tidlig i 2014 vil det bli levert en rapport til Samferdselsdepartementet, som vil gi anbefalinger om det er grunnlag for å etablere ny statistikk på området.</p>
<i>IKT- statistikk</i>	Gjennom IKT-statistikken skal SSB måle i hvilken grad offentlig sektor, næringslivet og innbyggerne tar i bruk tilgjengelige verktøy og tjenester innen IKT. Her finnes det mangler, blant annet innenfor eHelse, Grønn IKT og nettskytjenester, noe som fører til mindre digital deltakelse. Det er behov for mer informasjon om offentlig sektors bruk av IKT, særlig i kommuner og fylkeskommuner. En vil forsøke å kartlegge dette fra 2015 og utover. Prisindekser for tjenester innenfor informasjon og kommunikasjon må gjennomgås og forbedres.
<i>Landbruksstatistikk</i>	Den årlige Landbruksundersøkelsen er temaroterende. Hovedtema for 2013 var arbeidsinnsats, mens jordleie og utnyttelse av bygningsmasse blir tema i 2014. Det blir stadig viktigere å sikre gode vare- og aktivitetsdata for å opprettholde kvaliteten i energi- og miljøregnskaper. I 2014 presenteres resultater fra en spesialundersøkelse om gjødsling i jordbruket og det planlegges en ny undersøkelse om bruk av kjemiske plantevernmidler. Med støtte fra Eurostat skal det etableres et system for utarbeiding av statistikk for priser på jord og jordleie.
<i>Innovasjonsundersøkelse</i>	<p>Det vil arbeides videre med å utvikle og forbedre datagrunnlag og indikatorer for næringslivets innovative evne. I 2014 vil det i samarbeid med Patentstyret etableres offisiell statistikk over patentsøknader knyttet til annen næringsstatistikk. Arbeidet med å etablere statistikk over varemerker og opplysninger knyttet til design vil starte i 2014.</p> <p>FoU og innovasjon er konseptuelt vanskelig begreper. Med oppstart i 2013 og avslutning i 2014 gjennomføres det derfor en separat fullskala innovasjonsundersøkelse for å belyse effekten av ulike måter å gjennomføre FoU- og innovasjonsundersøkelser på. Sammen med dialog gjennomført overfor store aktører i næringslivet i 2013 skal arbeidet munne ut i en konklusjon om hvorvidt vi skal fortsette med en kombinert FoU- og innovasjonsundersøkelse for næringslivet, eller om vi skal dele denne i to separate undersøkelser. Internasjonale sammenligninger av FoU- og innovasjonsnivået vil bli tillagt stor vekt.</p>
<i>Internasjonalt samarbeid for bedre statistikk</i>	Avdelingen vil videreføre det internasjonale samarbeidet, blant annet gjennom deltakelse i ulike møtefora og arbeid med revisjon av håndbøker. I løpet av den kommende femårsperioden forventes det at EU vil erstatte flere av dagens

forordninger med en ny, overgripende, forordning, kalt FRIBS (Integrated Framework for Business Statistics). FRIBS behandles for tiden i ulike arbeidsgrupper og vil kunne innebære endringer både i definisjoner og krav til hva slags statistikk som skal utarbeides. Krav til Landbruksstilling 2020 vil også bli utformet i denne perioden. Det er etablert tett kontakt med de nordiske landene for å avklare eventuelle felles tilnærminger til hvordan vi bør påvirke utformingen av det nye regelverket.

Kontinuerlig forbedring

Aktualiteten i strukturstatistikkene vil i 2014 bli forbedret med en måned sammenlignet med 2013 etter et omfattende arbeid med omlegging til nye rutiner for produksjon av statistikken. Videre er det under planlegging en ytterligere forenkling gjennom reduksjon av antall delregistre og antall skjema i forbindelse med overgangen fra Idun til Altinn fra 2015. Dette endringsarbeidet må også ta hensyn til eventuelle endringer ved innfasing av data i klargjøringsprosessen (ISEE - Integret System for Editering og Estimering).

I 2014 vil konklusjonene fra et prosjekt om måling av effekten av editering i ISEE få følger for revisjonen av flere statistikker. Resultatet av dette prosjektet vil være et verktøy som hjelper statistikkproduksjonen i å prioritere hvilke enheter som krever manuell editering, og dermed hvilke enheter som kan rettes maskinelt.

Omlegging til rammeverkløsninger og felles systemer for gjenstående statistikker vil bli videreført i 2014, i takt med at funksjonalitet videreutvikles. Det vil også arbeides videre med å utvikle alternative produksjonsopplegg slik at funksjonaliteten i ISEE utnyttes fullt ut.

Det er også planlagt arbeid med kvalitetssikring av flere statistikker i form av evaluering av utvalgsplaner, gjennomgang av estimeringsrutiner, med mer. Dette utgjør ikke nødvendigvis et stort antall timeverk pr. statistikk, men vil i sum utgjøre et visst omfang av avdelingens totale virksomhet i 2014.

Avdelingen er i gang med aktiviteter knyttet til kontinuerlig forbedring og deltar fra høsten 2013 i de avdelingsvise Lean-gjennomgangene. Arbeidet vil strekke seg frem til våren 2014. Resultatene av gjennomgangen skal videreføres i det daglige arbeidet også etter at avdelingen går ut av selve prosjektet. Avdelingen bidrar derfor med to personer som følger arbeidet i prosjektperioden tett og som skal stimulere til ytterligere Lean-tiltak etter prosjektperioden.

Forholdet til oppgavegivere og registereiere

I forbindelse med overgangen fra Idun til Altinn II blir det foretatt en gjennomgang av skjemaer med tanke på forbedringer og eventuelt forenklinger. Dette arbeidet vil pågå i store deler av 2014, og sannsynligvis strekke seg inn i 2016.

Utarbeiding av omsetningsstatistikk basert på Skatteetatens oppgaveregister var et av pilotprosjektene innenfor kontinuerlig forbedring høsten 2012. Den største effektiviseringsgevinsten vil kunne tas ut dersom Skatteetaten endrer muligheten til såkalt fellesrapportering av merverdiavgift. Det settes derfor ned en arbeidsgruppe i samarbeid med Skattedirektoratet som skal vurdere grunnlaget for å gjennomføre endringer som gjør registergrunnlaget bedre egnet til statistikkformål. Effekten av eventuelle endringer forventes å kunne komme tidligst i andre halvår 2014.

Både Skattedirektoratet og Brønnøysundregistrene har satt i gang prosjekter som vil innebære endringer i tilgangen til administrative data. SSB er invitert til å delta og bidra i begge prosjektene. Skattedirektoratet iverksetter endringer fra 1.1.2015, og det forventes ytterligere endringer de neste årene. Fremdriftsplanen for endringer i innrapportering av regnskapsopplysninger til Brønnøysundregistrene er mer usikker og henger blant annet sammen med innføringen av EU-direktivet om regnskapskrav til såkalte mikroforetak. Dette vil sannsynligvis få effekter på noe lengre sikt enn 2014 og 2015.

Merverdi av statistikken gjennom relevant forskning og analyse

Det etterspørres statistikk for «klynger» eller grupper av foretak på tvers av næringsstandarden, for eksempel olje- og gassrelatert virksomhet, maritim virksomhet, matkjeden, kunnskapsøkonomien, reiseliv, høyteknologisk virksomhet mv. Avdelingen vil styrke formidlingen av statistikken gjennom å bidra til sider på www.ssb.no som kan være en felles inngangsport for flere, tematisk beslektede statistikker, gjerne supplert med internasjonale sammenligninger.

For å styrke analysekompetansen vil effektivisering av produksjonsprosesser gjennom Lean bli gjennomført. Mer tverrgående analyser av tidsserier for korttids- og årsstatistikk, for å se hvordan de ulike statistikkene traff vendepunkter i økonomien, kan bidra til å styrke kommunikasjonen om datagrunnlag og metodene i de ulike statistikkene. Dette vil også gjøre oss bedre rustet til å håndtere ad-hoc sammenstillinger av statistikk ut fra aktuelle temaer i samfunnsdebatten. Også mer metodemessige studier, som f.eks. resultater fra den separate innovasjonsundersøkelsen for 2011-2013, skal formidles på en god måte i SSBs serier. Avdelingen deltar i Lean-gjennomgang med oppstart høsten 2013, og arbeidet med å styrke analysekompetansen vil strekke seg også utover 2014.

5. Forskningsavdelingen (500)

Forskningsvirksomheten i Statistisk sentralbyrå har tre overordnede målsettinger. Forskningsvirksomheten skal:

- bidra til ny kunnskap – utover hva statistikk alene kan gi
- utvikle analyseverktøy for samfunnsplanlegging
- analysere Statistisk sentralbyrås statistikk.

Virksomheten skal bidra til forskersamfunnet, gi en kvalitativt bedre statistikk og frembringe analyseverktøy og resultater til bruk for offentlige organer og allmennheten. Forskningsvirksomheten skal holdes på et høyt internasjonalt nivå, og tilføre statistikken merverdi gjennom forskning av høy kvalitet og på denne måten bidra til et fakta- og evidensbasert grunnlag for politikk og samfunnsdebatt. Forskningsavdelingen skal være et ledende anvendt forskningsmiljø på utvalgte områder innen samfunnsøkonomi, demografi og levekårsforskning.

Ressurser og bemanning i 2014

Forskningsavdelingen planlegger for 2014 med en ressursinnsats på rundt 90 årsverk. Andelen av årsverkene som er finansiert over markedsoppdraget, er i overkant av 50 prosent. Gitt innretningen på avdelingens virksomhet og øvrige rammebetingelser vurderes dette som noe for høyt, og det gir en sårbarhet overfor svingende markedsinntekter. Det er derfor et mål at oppdragsandelen reduseres noe på sikt. Gitt uendret finansiering over statsoppdraget, innebærer dette at også bemanningen reduseres noe på sikt.

5.1. Noen overordnede prioriteringer i 2014

Makroøkonomi

Den makroøkonomiske forskningen skal styrkes. Makromodellene vil oppdateres og videreutvikles, blant annet for bedre å kunne studere drivkrefter bak og makroøkonomiske konsekvenser av endringer i innvandring, og for bedre å kunne modellere finansielle forhold med stor betydning for realøkonomien. Tilbudet av modelltjenester til forvaltningen og Stortinget opprettholdes. Konjunkturanalysene videreføres i om lag samme omfang som tidligere. Langsiktige studier av sammenhengen mellom demografi, offentlige finanser og økonomisk utvikling videreføres.

Skatteanalyser, offentlig økonomi og mikroøkonomiske analyser

Skatte- og pensjonsmodellene vil oppdateres og videreutvikles. Service overfor forvaltningen og partiene på Stortinget opprettholdes i om lag samme omfang som tidligere. Utnytting av SSBs mikrodata for økonomiske analyser av atferd i bedrifter, foretak, individer og hushold videreføres. Disse resultatene utnyttes også i alle modellene. Tema som ellers prioriteres, er blant annet faktorer som påvirker

	tilstrømming til trygdesystemet, intergenerasjonelle sammenhenger og fordelingsanalyser.
<i>Ressurs- og miljøøkonomi</i>	Studier av effekter av virkemiddelbruk i miljø- og energipolitikken prioriteres sammen med analyser av teknologivalgs betydning for utslipp og miljø. Modeller for energimarkeder vedlikeholdes og videreutvikles.
<i>Befolkningsanalyser og levekårsforskning</i>	Arbeidet med befolkningsframskrivninger fortsetter, og forskning på tilstøtende tema vil bli prioritert, spesielt gjelder dette analyser av faktorer som påvirker migrasjon og mulige konsekvenser for framtidig befolkningsutvikling. Koblingen mellom forskningen og framskrivningene styrkes. Analyser av innvandring og koblinger til økonomiske drivkrefter prioriteres.
<i>Samordning av modellporteføljen - robusthet i leveranser av modeller og analyseverktøy</i>	<p>Avdelingen utvikler og vedlikeholder et betydelig antall store modeller. Avdelingens leveranser av analyser og analyseverktøy til forvaltningen holder jevnt over et godt nivå både når det gjelder tradisjonelle modeller og modellanalyser og mer frittstående analyser. Vi er imidlertid sårbare på noen områder, spesielt knyttet til bemanning rundt utvikling og drift av enkelte av modellene, og oppfylning av forpliktelser og leveranser rundt disse. Vi vil sette i gang et prosjekt som vurderer organiseringen av arbeidet med modellene, om det er mulig og hensiktsmessig med en større grad av samordning og standardisering, og om det er nødvendig å øke bemanningen knyttet til drift og utvikling av modeller.</p> <p>Flere av modellene har delvis felles datagrunnlag, men aggregeringsnivå, plattform, programmeringsspråk og annet kan variere. For flere av modellene kan det være rom for å automatisere produksjonsløpet, og det er også en viss overlapp mellom modeller. Vi vil derfor vurdere arbeidsdelingen og samordningen mellom modellene. Målet er en mer effektiv og robust drift og utvikling av modellene. En slik vurdering inneholder også en avklaring av fremtidens modellportefølje.</p>
<i>Systematisk kvalitetssikring og fortsatt fokus på vitenskapelig publisering</i>	<p>Vitenskapelig publisering har økt i omfang de senere år, både når det gjelder omfanget av publiserte arbeider og kvaliteten på publiseringskanaler. Dette arbeidet skal fortsette og representerer en viktig kvalitetssikring av virksomheten.</p> <p>Vi vil også utarbeide et system for kvalitetssikring og evaluering av de delene av virksomheten som i mindre grad blir direkte eksponert for evaluering gjennom vitenskapelig publisering. Dette gjelder for eksempel modellporteføljen, arbeidet med konjunkturtendensene og befolkningsframskrivningene. Dette kan skje gjennom egnevaluering, bruk av eksterne eksperter, evaluering fra viktige brukere, eller en kombinasjon av disse. Vi vil i 2014 utarbeide et opplegg for hvordan slike evalueringer skal gjennomføres, herunder hvordan resultatet av evalueringene skal følges opp. Opplegget skal ha en felles mal som gjør at det kan brukes på flere områder.</p>
<i>Forskningens tilbakevirkning på statistikkproduksjonen</i>	Når det gjelder forskningens tilbakevirkning på statistikkproduksjonen, er kontakten med statistikkproduserende enheter jevnt over god, og omfanget har økt i de senere årene. Tilbakevirkningen skjer på mange ulike måter, alt fra faste og institusjonaliserte samarbeidsformer, via samarbeid om konkrete prosjekter, til mer sporadisk og uformell kontakt. Vi vil foreta en gjennomgang og kartlegging av ressursbruk og innretning på denne typen arbeid, for å se om det er mulig å høste enda større gevinster av innsatsen ved en større grad av systematisering og formalisering. For at tilbakevirkning fra forskning til statistikk skal være fruktbar, kreves det ressursinnsats både på giver- og mottakersiden.
<i>Mikrodata: Større grad av intern erfaringsutveksling og samarbeid</i>	Mange prosjekter i Forskningsavdelingen er store brukere av SSBs mikrodata. Arbeidet med innhenting, tilrettelegging og dokumentasjon av data på avdelingen kan forbedres. Det gjøres i dag en del dobbeltarbeid, og det er for lite erfaringsutveksling mellom forskere som benytter det samme datamaterialet. Reglement og prosedyrer knyttet til godkjenning av prosjekter, lesetillatelse osv.,

vil legge noen føringer på hva det er mulig å få til, men det kan likevel finnes samordnings- og synergieffekter. Vi vil i 2014 utrede hvordan dette praktisk kan gjennomføres. Et første skritt kan være å ha en lokal dataadministrator for hele avdelingen.

5.2. Nærmere om prioriteringer innenfor de ulike fagområdene

- Makroøkonomi* Viktige oppgaver er anvendt makroøkonomisk forskning, empirisk basert makroøkonomisk modellbygging/drift, konjunkturovervåking og anvendte modellbaserte analyser samt tilbakevirkning til statistikken, særlig knyttet til nasjonalregnskapet.
- I de senere årene har et større fokus på akademisk forskning innenfor feltet gitt økt uttelling i form av internasjonal publisering, og dette arbeidet skal styrkes framover. Dette må imidlertid ikke skje på bekostning av øvrige kjerneområder og må ha en direkte eller indirekte forankring i disse. Styrkingen ønskes fortrinnsvis i form av flere eksternfinansierte forskningsprosjekter.
- Blant prioriterte områder er finansmarkeder/kreditt, konsum/spareatferd og innvandringens påvirkning på økonomien. Midler fra Norges Forskningsråd (NFR) og annen ekstern finansiering kan brukes til å drive forskning med mindre umiddelbar nytteverdi for modellene, men bør støtte opp under modellene. Kvaliteten på modellene avhenger av om de brukes. Modellbaserte analyser av norsk økonomi skal derfor prioriteres.
- Mikroøkonomi* Sentrale analysetemaer er arbeidsmarked, inntektsfordeling, bedriftsatferd, utdanningsøkonomi, utformingen av person- og bedriftsskattesystemet og velferdsordningene, samt ressursbruken i offentlig tjenesteproduksjon, gjennom blant annet kommunenes økonomiske atferd. En viktig oppgave er utvikling og drift av bedriftsbeskatningsmodellen LOTTE-AS og KOMMODE-modellen for kommunal økonomi. Disse kjerneoppgavene ligger i hovedsak fast i årene som kommer. Et viktig satsingsfelt fremover er studier av bedriftsatferd og bedriftsbeskatning inkludert videreutvikling av LOTTE-AS-modellen. Målet er å få etablert et robust forskningsmiljø på dette feltet. Analyser av arbeidsmarkedsatferden til innvandrere og til personer som mottar trygdeytelser vil også bli prioritert.
- Offentlig økonomi* Viktige forskningstemaer er konsekvenser av endringer i skattesystemet, demografisk utvikling, offentlige overføringer og omfanget av offentlig tjenesteproduksjon. Betydningen for offentlige inntekter og utgifter, arbeidstilbud, makroøkonomi og inntektsfordeling står i sentrum for de fleste av analysene. Årsakssammenhenger kartlegges ved hjelp av statistiske metoder anvendt på mikrodata, og virkningsanalysene gjør bruk av både makroøkonomiske og mikroøkonomiske beregningsmodeller. En hovedoppgave er å levere modellverktøy og analyser for samfunnsplanlegging av høy kvalitet til Finansdepartementet og andre departementer.
- Arbeidet med Lotte-trygd er i hovedsak eksternt finansiert, og ressursbruken i 2014 vises mer over fra modellutvikling til anvendte analyser samtidig som forskningen rundt atferdseffekter fortsetter.
- Klima-, energi- og miljøøkonomi* Hovedområdene er i dag klima- og energipolitikk (herunder energimarkedsmodeller), likevektsmodeller for norsk økonomi, petroleumøkonomi, energibruk i husholdninger og bærekraftig utvikling. Tilbakevirkning på statistikken skjer på flere felter gjennom utstrakt bruk av SSBs data. Bevilgningene fra Norges Forskningsråd (NFR) til forskning innenfor dette feltet har blitt lavere de siste årene. Samtidig har stadig flere aktører og fagretninger meldt sin interesse for klima- og miljøfeltet. I årene fremover vil aktivitetsnivået og fordelingen på de

ulike temaene være påvirket av tilgangen på finansiering gjennom NFR og andre kilder. Den forskningsmessige profilen vil være om lag som i dag med hensyn til vektfordeling mellom akademisk forskning og forvaltningsservice.

Demografi og levekår

Utviklingen i demografi og levekår analyseres primært ved å utnytte SSBs ulike datakilder. Viktige faste oppgaver over statsoppdraget er å gjennomføre befolkningsframskrivninger og oppdatere og videreutvikle framskrivningsmodellene. Overvåking og analyse av fruktbarhet, familieendringer, dødelighet, flytting, innvandring, familie og arbeid faller også under dette punktet. Vi prioriterer forskning på familiedemografi, innvandring og innvandrere, andre demografiske komponenter og arbeid og familieliv. I 2014 vil Forskningsavdelingen særlig jobbe med å dokumentere og evaluere befolkningsframskrivningsmodellene, påse at vi bevarer kompetanse i surveyemetodikk og -analyse, samt søke å sikre langsiktig framtidig finansiering gjennom søknader til forskningsrådet. Generelt prioriteres kvantitative forskningsprosjekter som bidrar til langsiktig kompetanseoppbygging og som hviler på anerkjente kvantitative metoder og SSBs ulike datakilder.

6. Kommunikasjonsavdelingen (600)

Kommunikasjonsavdelingens arbeid skal ha særskilt vekt på å posisjonere og profilere SSB som samfunnets fremste faktaleverandør, med et fremragende omdømme, fornøye brukere og kvalitet i formidlingen av forskning og statistikk. Avdelingen gjennomførte i 2013 en omorganisering. Hovedformålet var å innrette arbeidet i større grad på dialog med det øvrige samfunn og en strategisk posisjonering av SSB som en ledende og troverdig faktaleverandør. Dette arbeidet fortsetter i 2014.

6.1. Hovedprioriteringer:

- Utarbeide kommunikasjonsstrategi
- Styrke SSBs eksternkommunikasjon
- Lage helhetlig plan for videreutvikling av ssb.no, herunder visualisering av statistikk
- Bedre internkommunikasjonen
- Gjennomføre strategisk gjennomgang av SSBs skriftlige publikasjoner
- Lean-gjennomgang av hele avdelingen

Utarbeide kommunikasjonsstrategi

Kommunikasjonsavdelingen skal i 2014 ferdigstille en egen kommunikasjonsstrategi. Kommunikasjonsstrategien skal understøtte SSBs overordnede strategi og blant annet omfatte strategi for ekstern og intern kommunikasjon, web, sosiale medier og ta opp i seg SSBs formidlingspolitikk. Kommunikasjonsstrategien vil gjelde for hele SSB, ikke bare for Kommunikasjonsavdelingen. Alle avdelinger vil derfor bli involvert før strategien ferdigstilles.

Styrke SSBs eksternkommunikasjon

Kommunikasjonsavdelingen vil gjennomføre en omdømmeundersøkelse av SSB i 2014, med sikte på årlige målinger. Dette vil danne grunnlag for en omverdenanalyse og kan gi et tydeligere bilde av hvor SSB bør styrke sin eksterne kommunikasjon. Disse undersøkelsene vil vi se i sammenheng med brukerundersøkelser på ssb.no og andre brukerundersøkelser som SSB har blant oppdragsgivere og oppgavegivere.

SSB er mye i mediene som regel i form av enkeltresultater innenfor statistikk og forskning. Vi ønsker å styrke kommunikasjonen på vegne av institusjonen på de områdene SSB fremhever i den overordnede strategien. Dette vil skje gjennom redaksjonell omtale, bruk av kronikker og avisinnlegg, arrangere seminarer samt å systematisere rådgivningen til medarbeidere som blir kontaktet for å uttale seg til media.

<i>Samfunnskontakt</i>	SSBs administrerende direktør, direktører og andre fagpersoner opptrer jevnlig på konferanser i regi av ulike samfunnsinstitusjoner og andre miljøer. Vi vil jobbe med å få bedre oversikt over disse og foreslå nye arenaer der SSB bør være synlige som for eksempel Forskningsdagene, Arendalsuka, og Samfunnsøkonomenes høstkonferanse. Noen av kursene vi holder om bruk av statistikken er også gode arenaer for å gjøre SSB synlig i andre relevante miljøer, for eksempel Nordiske mediedager i Bergen, der 1700 journalister er samlet.
<i>Kurs for eksterne i norsk og internasjonal statistikk</i>	Vi vil fortsette med en kombinasjon av å holde generelle kurs (internasjonal statistikk, finne fram på ssb.no, historisk statistikk i forbindelse med grunnlovsjubileet m.m.) i SSB og å dra ut for å kurse utvalgte målgrupper, eksempelvis studenter ved journalistutdanningene, kommuneplanleggere (KOSTRA-databasen) og brukergrupper som kontakter SSB.
<i>Helhetlig plan for videreutvikling av ssb.no</i>	<p>Ssb.no er hovedkanal for kommunikasjon og formidling av all statistikk og forskning i SSB. Kommunikasjonsavdelingen vil i 2014 legge en helhetlig plan for videreutvikling av ssb.no, etter at den omfattende omleggingen ble slutført i 2013.</p> <p>Ssb.no skal i de neste årene videreutvikles til å møte brukernes behov på en enda bedre måte, blant annet gjennom systematisk analyse av webstatistikk og tilbakemeldinger, brukerundersøkelser (den neste gjennomføres i januar/februar 2014), samt økt dialog med statistikkseksjonene. Stikkord er å tilrettelegge nettstedet for mobile enheter, tiltak for å veilede brukerne bedre på letesider/temasider og statistiksider, og å tilby interaktivt innhold via kart og andre visualiseringer, gjerne via en grafbygger basert på APIer og Tabellbygger.</p> <p>Hele ssb.no, inkludert de delene som ligger på gammel plattform, skal fylle tilgjengelighetskravene i forskriftene for offentlige nettsteder. De delene av nettstedet som ligger på gammel plattform skal, om mulig, overføres til nye publiseringsløsninger som strømlinjeformer publiseringsprosessene på ssb.no og forenkler teknisk forvaltning av nettstedet.</p> <p>Kommunikasjonsavdelingen vil i 2014 fremme et prosjekt med tanke på å få løst en rekke av de oppgavene som ligger på vent når det gjelder utvikling av ny funksjonalitet på ssb.no.</p> <p>Avdelingen har som mål å introdusere et nytt brukergrensesnitt for Statistikkbanken i løpet av et par år, trolig ved å ta i bruk PX-web som er utviklet av det svenske statistikkbyrået. Det vil etableres et forprosjekt i 2014.</p> <p>Kommunikasjonsavdelingen vil i 2014 gjennomføre et prosjekt knyttet til å forbedre tilgangen til de 20 000 publikasjonene i PDF-format og tabellene under historisk statistikk, bl.a. ved å utvikle et eget søk, systematisere emneinngangen, legge inn i statistikkbanken i tillegg til enda mer eksternt rettede aktiviteter knyttet til relevante brukergrupper.</p>
<i>Visualisering av statistikk og GIS-data</i>	Det ligger potensielt en stor merverdi for brukerne i at SSB i større grad visualiserer statistikk og andre data som GIS-data (stedfestede data). Utover å lage enkle, interaktive visualiseringer basert på datasett i API-løsningen på ssb.no, vil avdelingen opprette en arbeidsgruppe som vurderer «best practice»-løsninger hos andre statistikkbyråer, potensiell programvare SSB kan ta i bruk, avklarer brukerbehov og tar initiativ til et porteføljeprosjekt hvis det anses som hensiktsmessig.
<i>Drift og forvaltning av ssb.no og statistikkbanken</i>	Avdelingen vil i 2014 forsøke å effektivisere den daglige driften av ssb.no og statistikkbanken for å frigjøre ressurser til andre arbeidsoppgaver knyttet til helt nødvendige utviklingsprosjekter, systematisk jobbing med å heve kvaliteten på tabeller i banken og innhold på weben basert på en behovsanalyse og ny

	webstrategi. Kommunikasjonsavdelingen vil regelmessig levere aktuell styringsinformasjon knyttet til bl.a. feilretting, aktualitet og punktlighet.
<i>Bedre internkommunikasjonen</i>	<p>Internkommunikasjon foregår vertikalt og horisontalt i formelle og uformelle fora. Kommunikasjonsavdelingen kan lage strategi og foreslå retningslinjer, men mesteparten av denne kommunikasjonen foregår uten at avdelingen er direkte involvert. Avdelingens del av oppfølgingen er først og fremst arbeidet med Byrånettet, og å legge til rette for andres informasjon på Byrånettet. Avdelingen vil ellers være rådgivere for prosjekter som er avhengige av god internkommunikasjon for å lykkes.</p> <p>Kommunikasjonsavdelingen ønsker å kartlegge internkommunikasjonen i SSB. Kartleggingen vil gå på hvor folk henter informasjon, hvordan de selv deler informasjon, hvordan de helst vil bli informert, hva de ønsker på Byrånettet osv. Dette vil gi oss et godt grunnlag for arbeidet med internkommunikasjon.</p> <p>Kommunikasjonsavdelingen er i gang med en ryddejobb på Byrånettet, og det skal i 2014 lages et prosjektforslag for en ytterlig styrking av intranettet.</p>
<i>Strategisk gjennomgang av skriftlige publikasjoner</i>	Kommunikasjonsavdelingen startet i 2013 en strategisk gjennomgang av omfang og innretning av trykte publikasjoner i SSB, blant annet med sikte på å få mindre trykket. Denne gjennomgangen vil sluttføres i 2014. Mål for 2014 er å legge ned en eller flere serier i trykt format og kun videreføre digitalt. Direktørmøtet har besluttet at Statistisk årbok på papir legges ned, og Kommunikasjonsavdelingen skal legge en plan for hvordan innholdet i årboken kan ivaretas på ssb.no.
<i>Norges befolkning 1814-2014</i>	I 2014 utgir SSB en alminnelig tilgjengelig og opplysende bok – ”Norges befolkning 1814-2014” – i forbindelse med grunnlovsjubileet. Boken skal beskrive befolkningsutviklingen de siste to hundre år. Den demografiske utviklingen vil danne rammen for framstillingen, og bruke annen statistikk for å belyse sentrale endringer.
<i>Lean-gjennomgang</i>	Alle tre seksjoner i Kommunikasjonsavdelingen er i gang med Lean-arbeidet for å identifisere mer effektive måter å jobbe på, og dette vil fortsette i 2014.

7. Avdeling for IT (700)

Avdelingens hovedoppgaver er på følgende områder:

- Forvaltning og videreutvikling av teknisk plattform, applikasjoner og verktøy i henhold til avtaler
- Utviklingsprosjekter underlagt porteføljestyling
- IT-rådgiving, og deltagelse i nasjonalt og internasjonalt samarbeid

7.1. Ny strategi

En ny IT-strategi skal foreligge i 2014. Strategien skal understøtte SSBs nye hovedstrategi. Kjerneområdene i en ny IT-strategi vil være videreføring av arbeid med felles IT-løsninger som støtter arbeidsprosessene i statistikkproduksjonen. Gode metadatasystemer skal videreutvikles, og på den måten forenkle gjenbruk av data og skape bedre orden og sammenheng i SSBs datagrunnlag.

SSBs IT-løsninger skal bidra til at SSB fremstår som moderne og brukervennlig og underbygge tilliten til SSBs statistikk og analyser.

IT-gjennomgangen høsten 2013 vil danne grunnlaget for nye tiltak når det gjelder styring og organisering av IT-virksomheten i SSB. Dagens organisering er midlertidig frem til sommeren 2014. Gjennomgangen omfatter også en kapasitetsvurdering, og vil inngå i grunnlaget for videre kompetanseutvikling.

<i>Hovedmål for 2014</i>	<p>Avdelingen sikter mot følgende overordnede mål for 2014</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fullføre KOPP-prosjektet (elektronisk system innført for å forhindre at sensitive data kommer på avveie). Ferdigstille arbeidet med ny lagringsløsning, hvor nytt backup- og arkivsystem implementeres i 2014 • Fortsette utviklingsarbeidet i EDAG. EDAGs bidrag til fellesløsninger vil i 2014 også omfatte utvikling av datavarehusløsning og nytt analysemiljø • Planlegge å starte opp nødvendig opprusting av SSBs metadatasystemer • Forvalte og videreutvikle IT-systemer og applikasjoner i henhold til samarbeidsavtalene
<i>IT-utvikling, statistikkapplikasjoner</i>	<p>Ved siste rapportering for SSBs porteføljeprosjekter viser oversikten over utførte timeverk at kun 9 prosent av tilgjengelige IT-ressurser arbeider med utvikling i disse prosjektene. Øvrige ressurser er bundet opp i løpende drift og forvaltning av eksisterende løsninger. Dette skyldes blant annet at nye, produksjonssatte løsninger som ssb.no og FDM/SMIE krever mye IT-ressurser til drift og forvaltning.</p> <p>Utviklingsressursene benyttes i hovedsak i EDAG og KOPP- prosjektet. Ressursene til EDAG-prosjektet øker i 2014.</p> <p>En oppdatert status over utviklingen av fellesløsninger utarbeides som grunnlag for videre arbeid i 2014. Denne vil ligge til grunn for en ny masterplan for videreføringen av arbeidet med fellesløsninger.</p> <p>RAIRD prosjektet har vært gjennom omfattende planlegging i 2013. I 2014 vil utviklingsarbeidet for alvor komme i gang.</p> <p>Innenfor arbeidet med opprusting av SSBs metadatasystemer vil utvikling av ny klassifikasjonsdatabase bli prioritert, blant annet for også å gjøre SSBs klassifikasjoner og standarder tilgjengelige som åpne data.</p>
<i>IT-infrastruktur</i>	<p>Flyttingen til Akersveien vil prege arbeidet i første kvartal.</p> <p>KOPP-prosjektet ferdigstilles i løpet av første tertial 2014. Støtte for samhandling i produksjonssonen skal etableres, men foreløpig er det ikke utarbeidet planer og spesifikasjoner for dette.</p> <p>Ny lagringsløsning kommer på plass ved årsskiftet. Med det er flere års arbeid med oppgradering av kjernen i infrastrukturen (nettverk, servere og lagring) avsluttet.</p> <p>Implementering av ny backup- og arkivløsning starter våren 2014 og fullføres i løpet av året. I forbindelse med dette etableres også en ny katastrofesikring ved speiling av data mellom datahallene i Kongsvinger og en kontinuitetsplan for alle systemer i samsvar med krav til oppetid og tilgjengelighet.</p> <p>Overvåkingen av infrastruktur og systemer skal gjennomgås og forbedres.</p> <p>IT-avdelingen vil prioritere flere sikkerhetsorienterte oppgaver, blant annet å etablere en infrastruktur i SSB for samhandling med ID-porten, og for å legge til rette for mer papirløse rutiner, som for eksempel elektronisk signatur.</p>

8. Avdeling for datafangst og metode (800)

Avdelingen har ansvaret for å samle og koordinere all datafangst i SSB.

Avdelingen har også ansvaret for populasjonsforvaltning og statistiske metoder.

Avdelingen skal i 2014:

- Arbeide for å effektivisere og høyne kvaliteten på direkte datainnsamlinger og begrense den faktiske og opplevde oppgavebyrden.
- Bidra til å standardisere, kvalitetssikre og effektivisere statistikkproduksjonen ved å utvikle og implementere statistiske metoder.
- Bidra til å øke kvaliteten i administrative registerkilder ved å profesjonisere samarbeidet med registreiere.
- Tilby heldekkende, oppdaterte populasjonsregistre med tilhørende kvalitetsindikatorer.

Gjennomgå porteføljen av markedsoppdrag

Avdelingen vil gjennomgå porteføljen av nåværende og potensielle markedsoppdrag i samarbeid med statistikkavdelingene for å definere hva som ligger utenfor kjernevirksomheten. Det skal etableres nye retningslinjer i løpet av første halvår.

Bidra til å heve metodekompetansen i SSB

Avdelingen vil i samarbeid med seksjon for personal og kompetanse kartlegge hvordan avdelingen best kan bistå med å tilføre metodekompetanse til statistikkseksjonene. En plan skal utarbeides i løpet av første halvår.

Statistiske metoder

De viktigste satsningsområdene i 2014 er å:

- avslutte prosjektet Standardisert frafallshåndtering for person- og husholdningsundersøkelser.
- videreutvikle ISEE, med spesiell vekt på selektiv editering. Inkludert effektiv editering av store datamengder (EDAG)
- Samordning og standardisering av utvalgstrekkning gjennom Norsamu (samordning av utvalg for økonomiske undersøkelser). Vurdering av utvalgsstørrelser og mål for svarprosent
- Vurdere hvordan en kan synliggjøre kvaliteten i den enkelte statistikk

Ta i bruk kvalitetsindikatorer og utvide innholdet i populasjonsregistrene

Produksjonsopplegget for kvalitetsindikatorene skal gjennomgås for å gjøre det enklere å legge til og telle opp nye kvalitetsindikatorer, og for å kunne ta ut feillister til registreierne basert på administrative data. Rapportene og indikatorene skal stilles til disposisjon for brukerne av populasjonsregistrene. Videre vil innholdet i populasjonsregistrene fortsatt utvides slik at flere kan bruke dem til å bestemme sine populasjoner og trekke egne utvalg.

Internasjonalt samarbeid

Avdelingen skal delta mer i samarbeidet med andre statistikkbyråer, samt delta i internasjonale dialoger om metode og datafangst. Mange av medarbeidere i avdelingen er med i internasjonale prosjekter.

Følge opp samarbeidsavtalene inngått med leverandører av administrative data

SSB skal i løpet av 2014 følge opp partene vi har inngått avtaler med om utlevering av data til SSB og samarbeid om kvalitet i administrative data. I tillegg vil avdelingen inngå avtaler med eventuelle nye parter. I nye avtaler foreslås det tiltak/kontroller for registreierne som reduserer antall feil ved førstegangs registrering av nye enheter.

Sikre tilstrekkelig deltakelse i frivillige undersøkelser og motvirke effekter av frafall

SSB skal redusere frafall i intervjuundersøkelser ved å bedre kontaktinformasjonen. Det vil bli vurdert et eget prosjekt som har til formål å få til helautomatisk kobling av kontaktinformasjon ved bruk av interne registre. Prosjektet vil i første kvartal undersøke mulighetene for samarbeid med Statens Innkrevingsentral og DIFI. I tillegg vil avdelingen arbeide med å videreutvikle intervjuernes ferdigheter for å få respondenters tilslutning til undersøkelsene, og i løpet av første halvår vil avdelingen få på plass en opplæringspakke.

<i>Samordning av utvalg</i>	Alle utvalg som trekkes blant virksomheter og foretak, personer og husholdninger og adresser, skal samordnes. Bakgrunnen er å holde utvalgsstørrelsene på et forsvarlig lavt nivå og å nå målet om at utvalgene skal rulleres, slik at flest mulig oppgavegivere kan slippe oppgaveplikt i perioder. I løpet av 2014 vil vi ta i bruk Norsamu for samordnet utvalgstrekkning for person- og husholdningsundersøkelser. Målet er å få vedtatt metodiske prinsipper for rettferdighet og forutsigbarhet i trekkingen i alle utvalsundersøkelser i 2014.
<i>Ta i bruk sosiale medier i kontakt med oppgavegiverne</i>	Svar- og veiledningstjenesten skal moderniseres i 2014. I samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen skal sosiale medier tas i bruk i kommunikasjon med oppgavegivere. Facebook vil bli testet for Jaktstatistikken i første halvår og for Leiemarkedsundersøkelsen andre halvår.
<i>Utrede innrapporteringsverktøy i SSB</i>	Prosjektet helhetlig innrapportering vil analysere om man kan benytte felles rammeverksløsninger for innrapportering til SSB. Utviklingen både internasjonalt og nasjonalt går klart i retning av økt bruk av flermetodedesign, noe som understreker viktigheten av tilrettelegging for samvirkende løsninger som bidrar til raskere og mer effektiv overføring av data mellom ulike plattformer. Prosjektet skal i løpet av første halvår 2014 peke på hvilke behov for innrapporteringskanaler SSB vil ha i løpet av de neste årene. Målet er å samordne og redusere antall portaler/kanaler.
<i>Oppgavebyrdemåliger</i>	Det skal gjennomføres oppgavebyrdemåliger for alle skjemaer som produksjonssettes i Altinn i 2014.
<i>Vurdere ulike belønningsformer og utvidet oppgaveplikt</i>	Avdelingen skal vurdere ulike belønningsformer i løpet av første halvår 2014. Utvidelser av oppgaveplikt vil også bli vurdert i 2014.
<i>Eierskap til og ansvar for gjennomføring av prosjekt for å ferdigstille Altinn-omleggingen</i>	Avdelingen skal etablere et porteføljesprosjekt for å få bedre kontroll og fremdrift på Altinn-omleggingen. Prosjektet vil også ivareta nødvendige endringer i de IT-systemene som brukes i denne prosessen.
<i>Videreutvikle FDM/SMIE for å kunne gjennomføre EDAG og videreføre Altinn-omleggingen</i>	FDM/SMIE skal i løpet av 2014 kunne håndtere data fra EDAG Felles Forvaltning. Dette vil kreve utvikling av systemet for å håndtere mottak av data samt konvertering fra EDAG-format og videre til ISEE. Videre skal utviklingen av systemet i stor grad styres av de forretningsmessige behovene som identifiseres i porteføljesprosjektet for Altinn-omleggingen.
<i>Implementere rutiner for å redusere antall feil</i>	Avdelingen skal jobbe videre med å redusere antall feil knyttet til preprint og utsending, slik man har startet med i Lean-arbeidet. Det skal skje ved å skjerpe formaliseringen rundt sjekklister før brev og skjemaer sendes ut til oppgavegiver. Nye rutiner skal implementeres i 1. kvartal 2014.
<i>Redusere bruk av papir i forbindelse med datainnsamling</i>	Arbeidet med å få redusert bruken av papirskjema og purringer skal videreføres i 2014. Ved overgang til AltinnII skal vi tilrettelegge for helelektronisk innrapportering. Det skal brukes minimalt med ressurser på oppdatering av papirskjemaer, bestilling, utsending og mottak av slike.
<i>Utrede og planlegge bruk av smarttelefoner, apper til direkte datainnsamling</i>	Avdelingen har utarbeidet en prototype på skjema for Arbeidskraftundersøkelsen som er brukervennlig på smarttelefon og andre håndholdte enheter. Avdelingen jobber videre med utvikling av mobilvennlige skjemaer, både for person- og næringsundersøkelser.

9. Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (900)

Avdelingen utarbeider hovedtyngden av den makroøkonomiske statistikken i SSB. De viktigste er nasjonalregnskapet, finansregnskapet og utenriksregnskapet, samt statistikk for offentlige finanser. Avdelingen har også ansvar for utarbeiding av primærstatistikker på en rekke områder, så som utenrikshandel med varer og tjenester, skatte- og regnskapsstatistikk for næringslivet og statistikk for verdipapirmarkedene. Avdelingen ivaretar også koordineringsoppgaver på tvers i SSB, bl. a. KOSTRA. Avdelingen er dessuten databehandler for Finanstilsynet og Norges Bank på for eksempel bank- og forsikringsområdet.

9.1. Hovedprioriteringer i 2014

Dagens statistikkprodukter på avdelingen må av hensyn til internasjonale krav og viktige nasjonale behov produseres og publiseres i 2014, i hovedsak med samme omfang som tidligere.

På hele det makroøkonomiske statistikkfeltet skal det, i tråd med obligatoriske EU/EØS-krav, introduseres nye internasjonale retningslinjer i 2014 for føring av blant annet nasjonalregnskapet, utenriksregnskapet og direkteinvesteringer. Dette betyr at det skal gjennomføres en hovedrevisjon der tidsseriene skal revideres tilbake til 1970 på en del statistikkområder.

Det er bevilget 7 mill. kroner på kap. 1620 post 01 til blant annet å sette søkelyset på hvordan sterkere internasjonalisering av næringslivet påvirker primærstatistikkene og dermed nasjonalregnskapet.

Avdelingen står også foran mange andre utfordringer, spesielt innenfor den økte rapporteringsplikten til Eurostat om foretaksdemografi og overvåking av finansiell stabilitet. Statsregnskapets kontoplan skal legges om, noe som innebærer at bearbeidingsrutinene og formidling av blant annet statsregnskapet til bruk i statistikk for offentlige finanser, nasjonalregnskapet og internasjonal statistikk-rapportering må legges om. For å møte sterke brukerbehov iverksettes det månedlig rentestatistikk fra og med 2014.

Gjenbruk av informasjon fra administrative registre utgjør en viktig del av grunnlaget for statistikkene. Både Skattedirektoratet og Brønnøysundregistrene planlegger å legge om innhenting av henholdsvis skatte- og regnskapsinformasjonen som et ledd i å redusere næringslivets kostnader. Et viktig arbeid i 2014 blir derfor å jobbe tett opp mot Skattedirektoratet og Brønnøysundregistrene for å sikre at SSB fortsatt skal ha tilgang til nødvendig informasjon om næringslivet til bruk i blant annet nasjonalregnskapet.

Disse forholdene innebærer betydelige budsjettmessige og kvalitetsmessige utfordringer som avdelingen i 2014 må løse gjennom tydelige prioriteringer av hvilke andre utviklings-, analyse- og utredningsoppgaver avdelingen kan være involvert i. Som ledd i dette arbeidet må avdelingen fortsette å effektivisere arbeidsprosessene ved å utvikle og gjenbruke fellesløsninger, arbeide med kvalitetsprosjekter, drive målrettet kompetansebygging og fortsette Lean-arbeidet. Avdelingen har store og viktige utviklingsprosjekter som må skyves på til 2015 og seinere. De er avhengig av budsjettmidler og tilgang til kritiske ressurser, som f.eks. IT, for å kunne gjennomføres.

Nye internasjonale retningslinjer - hovedrevisjonen 2014

I 2014 må avdelingen i stor grad vie tiden til revisjonen av nasjonalregnskapet og utenriksregnskapet, mv. i forbindelse med innføringen av nye retningslinjer i 2008 SNA (System of National Accounts), ESA 2010 (European System of Accounts), og endringene i utenriksregnskapsforordningen (BPM6 og direkteinvesteringsmanualen fra OECD). Disse lovpålagte retningslinjene skal implementeres

samtidig i EU- og EØS-landene, for å sikre sammenliknbarhet mellom land og sammenliknbarhet over tid. Hovedrevisjonen med oppdaterte tidsserier skal publiseres i november 2014.

Begge forordningene omfatter nye tabellprogram. Programmene medfører krav om bedre aktualitet og hyppigere statistikk samt at alle unntaksordninger oppheves. Etter hovedrevisjonen skal det kvartalsvise institusjonelle inntekts- og kapitalregnskapet dekke alle hovedsektorer, og statistikk over internasjonal investeringsposisjon skal foreligge på kvartalsbasis. Ny institusjonell sektorgruppering tas i bruk i nasjonalregnskapet i forbindelse med hovedrevisjonen 2014.

Arbeidet innebærer endrede It-systemer, nye publiserings- og rapporterings-systemer, rapportering av nye variable samt nye beregningsmetoder.

Det vil bli lagt særskilt vekt på å samordne husholdningssektorens inntekts- og kapitalregnskap og finansregnskap. Også utenriksregnskapet og statistikk for internasjonal investeringsposisjon samordnes.

Arbeidet med hovedrevisjonen er organisert med ett hovedprosjekt med 6 underprosjekter. Det som antas å få størst konsekvenser for BNP er endringen knyttet til kapitaliseringen av forsknings- og utviklingskostnader, dvs. at kostnadene skal regnes som immateriell kapital og kapitaliseres og avskrives.

Økt internasjonalisering av næringslivet – konsekvenser for nasjonalregnskapet

Det har vært rettet søkelys på hvordan sterkere internasjonalisering av næringslivet påvirker primærstatistikkene og dermed nasjonalregnskapet. Det er gjort vurderinger av i hvor stor grad dette er med på å forklare de store og økende ubalansene man registrerer i nasjonalregnskapet. Det er bevilget 7 millioner kroner til kartleggings- og analysearbeid i 2014, hvorav 4,3 mill. kroner tilføres avdeling 900¹. Avdelingen vil etablere en utredningsgruppe med medlemmer fra ulike områder i SSB som skal arbeide med spørsmålene. Målsettingen er at man i 2014 skal:

- Etablere system som styrker arbeidet med «store virksomheter». Det antas at dette kan gjøres av en gruppe som har ansvaret for å kartlegge og bearbeide data fra «store enheter», slik de har gjort blant annet i Finland og Nederland.
- Sikre større ressurser og kunnskap i arbeidet med klassifisering av enheter. Det er utfordringer knyttet til næringsklassifisering, særlig for enheter med utenlandsk virksomhet.
- Utrede behovet for ny/endret datainnsamling som tar konsekvensen av økt globalisering. I denne sammenheng skal det tas hensyn til den samlede oppgavebyrde. Målet er at denne ikke skal øke.
- Vurdere hvordan man skal styrke arbeidet med å bearbeide regnskapsopplysninger. Kompetansen til medarbeiderne er i den sammenheng en nøkkelfaktor.

Arbeidet med å få på plass gode data, enten det gjelder å utnytte regnskapsopplysninger, gjennomføre utvalgsundersøkelser for eksport- og importdata og andre transaksjoner overfor utlandet, er et stort og krevende arbeid. Det vil ta tid og ressurser å få etablert og gjennomført eventuell ny datainnsamling.

Andre nasjonale og internasjonale krav

Forenklingsprosesser i SKD og Brønnøysundregistrene

Skattedirektoratet og Brønnøysundregistrene med henholdsvis prosjektene RANK (Reduksjon av næringslivets kostnader) og SARI (Samordning av rapportering av regnskapsinformasjon fra næringslivet) har som målsetting å få redusert rapporteringsforpliktelsene fra næringslivet, og da særlig fra små og mellomstore foretak. Siden de aller fleste foretak i Norge er små eller mellomstore, kan de

¹ Hovedtyngden av midlene går imidlertid med til å finansiere hovedrevisjonsarbeidet i 2014.

nevnte prosjektene gi SSB store utfordringer med å få tilgang til nødvendig informasjon fra næringslivet. Skattedirektoratets næringsoppgave er den viktigste kilden for SSBs strukturstatistikker, og næringsoppgavene og opplysninger fra regnskapsregisteret i Brønnøysund er den viktigste kilden for regnskapsstatistikk for aksjeselskaper. Begge disse primærstatistikkene spiller en vesentlig rolle i nasjonalregnskapet. Samtidig etterlyser Finansdepartementet mer selskapsinformasjon for å kunne beregne provenyvirkninger av endringer i selskapskatten.

Direkteinvesteringer

Transaksjonsstatistikken for direkteinvesteringer måtte stanses våren 2013 på grunn av kvalitetsproblemer. Etersom statistikken er underlagt EU-forordning og rapporteringsforpliktelser overfor OECD, har Eurostat og OECD bedt om en grundigere gjennomgang av utfordringene. Det må presenteres en tidsplan for når vi kan ha reetablert statistikken. Avdelingen har derfor fremmet forslag om et forprosjekt som skal avklare hvordan utfordringene med dagens kildegrunnlag kan løses. Avdelingen tar sikte på å starte arbeidet i 2014.

Utvidelsene i strukturforordningen

Foretaksdemografien er en del av EU-forordningen for strukturstatistikk. Det er fortsatt under utvikling nye krav og behov for internasjonal sammenlignbar statistikk på området. Eurostat er bl.a. i ferd med å utarbeide nye krav til virksomheter i ”employer enterprises” og innovative høyvekstforetak.

Finansiell stabilitet Det vil bli arbeidet med å dekke nye og utvidete databehov i kjølvannet av finanskrisen, der de viktigste prosessene skjer i regi av G20, IMF og Basel-komiteen for banktilsyn (BIS). Det må i 2014 blant annet avklares om Norge skal tilslutte seg IMF's SDDS *Plus*. Det blir nødvendig å starte arbeidet med endringene i tilsyns- og statistikkrapporteringen på finansmarkedsområdet til fullt integrert IFRS for finansinstitusjonene. For å møte brukerbehovene vil det i 2014 bli igangsatt hyppigere og mer aktuell rentestatistikk. Solvens II -regler for forsikringsselskaper forventes implementert i norsk regelverk for regnskapsåret 2016, og arbeidet med å utrede konsekvenser for forsikringsrapporteringen i samarbeid med Finanstilsynet, må starte i løpet av 2014. Verdipapirstatistikkene er også omfattet av de nye kravene.

Data Structure Definition og SDMX Eurostat og de øvrige internasjonale organisasjonene er i ferd med å introdusere et nytt felles obligatorisk format for datastruktur (en DSD (Data Structure Definition) for hvert statistikkområde) og teknisk format for dataoverføring og datautveksling av statistikk og metadata til/fra medlemslandene, kalt SDMX-ML (Statistical Data and Metadata eXchange, med XML-syntaks). Den makroøkonomiske statistikken på avdeling 900 underlegges det nye rapporteringsregimet fra høsten 2014. Det antas at man kan spare en del ressurser ved å investere i slike felles formater for datautveksling. På kort sikt vil det kreve betydelig innsats fra statistikkseksjonene, men også fra andre miljøer som f.eks. IT for å etablere de tekniske løsningene. Det er viktig å få på plass kostnadseffektive rammeverksløsninger i SSB som gjør at vi unngår dobbeltarbeid. Dette gjelder f.eks. å samordne grunnlaget for internasjonal rapportering og nasjonal publisering. Innenfor den makroøkonomiske statistikken har SSB så langt ikke hatt kapasitet til å delta i piloten eller det pågående testarbeidet. Arbeidet må tas i 2014. Eurostat forutsetter av de nye hovedrevisjonstallene rapporteres over SDMX høsten 2014.

Effektivisere arbeidsprosessene Avdelingen skal ta i bruk fellesløsninger for editering (videreutviklet ISEE) og datamottak (videreutviklet FDM) så snart de foreligger. Høyest prioritet har det å få erstattet Excel- og IDUN-baserte mottaksløsninger som i dag benyttes for utenriksøkonomifeltet. Det ble sommeren 2013 startet et arbeid for å utvikle et nytt skjema i Altinn for datamottak av utenrikshandel med tjenester. Ved hjelp av ISEE vil det i første halvår 2014 bli etablert et nytt produksjonssystem for statistikken. Tilsvarende arbeid er i gang for statistikk for de ikke-finansielle foretakenes finanstransaksjoner overfor utlandet, men som følge av at FDM fortsatt ikke kan ta

imot dynamiske skjema er arbeidet stoppet opp. For statistikker med store data-mengder må det blant annet vurderes i hvor stor grad det blir mulig å gjenbruke ISEE Driller-løsningen og likeledes må man se hva man kan oppnå ved å ta i bruk SELEKT, for mer effektiv revisjon.

Dagens IT-løsning for publisering av KOSTRA er gammel og utdatert. Brukerne opplevde ved publiseringen 15. mars 2013 betydelig ustabilitet og heng, og det er startet en utredning for å vurdere en ny KOSTRA-publisering-løsning. Man skal blant annet undersøke om man kan gjenbruke noen av de rutinene som er blitt etablert i på SSB.no, eller om det må lages en skreddersydd IT-løsning for å dekke brukerbehovene på området. Videre er arbeidet med å fullføre ny datamottaks-løsning for banker og finansieringsforetak i initieringsfasen.

Den sentrale Lean-gjennomgangen for avdeling 900 starter i slutten av 2014.

10. Ressurser

10.1. Budsjett

I statsbudsjettet, kapittel 1620, tilsvarer samlet ramme for SSB 743,4 millioner kroner for 2014. Rammen er fordelt slik på de ulike postene:

Post 01	524,9 millioner kroner
Post 21	208,3 millioner kroner
Post 45	10,2 millioner kroner

Samlet driftsbudsjett i 2014 SSBs samlede driftsinntekter for 2014 er budsjettet med 722 millioner kroner (statsbevilgninger og brukerfinansierte inntekter). I tillegg kommer investeringsbudsjettet på 10,2 millioner kroner.

Samlet for postene 01 og 21 budsjetteres det for 2014 med et negativt driftsresultat på 28,5 millioner kroner.

Statsoppdraget - post 01 Budsjetterte utgifter for posten er på 530,8 millioner kroner. Det budsjetteres med et negativt driftsresultat på 5,9 millioner kroner. Det søkes om overføring av midler fra 2013 til 2014. Dette tilsvarer 18,5 millioner kroner.

Brukerfinansierte inntekter - post 21 SSB budsjett for 2014 på brukerfinansierte inntekter er 197,1 millioner kroner. Posten budsjetteres med et negativt driftsresultat på 22,6 millioner kroner. Overførte midler fra 2013 til 2014 tilsvarer 39,6 millioner kroner, som SSB søker overført. Det store beløpet til overføring henger sammen med periodisering av innbetalinger og utgifter. Etter kontantprinsippet skal regnskapet vise utgifter og inntekter som er betalt i regnskapsåret. Regnskapet tar ikke hensyn til forpliktelsene som er knyttet til innbetalingene. De brukerfinansierte oppgavene tilsvarer rundt 27 prosent av SSBs totale budsjett.

Investeringer – post 45 Budsjetterte utgifter for investeringer er 10,2 millioner kroner.

Driftsbudsjett 2014 – samlet for postene 01 og 21. 1 000 kroner

	Regnskap 2012	Rev. budsjett 2013	Regnskap 2013	Budsjett 2014
Statsbevilgning	506 200	521 600	521 600	524 900
Oppdragsinntekt	207 361	195 346	195 951	197 141
Lønnskompensasjoner	10 800	5 100	5 100	
Merinntekt salgsinntekter post 01	305		-58	
Refusjoner	16 591		17 014	
Sum inntekter og refusjoner	741 257	722 046	739 607	722 041
Lønnsutgifter	540 880	517 274	533 358	506 440
Varer og tjenester	215 742	200 129	197 364	244 107
Sum driftsutgifter	756 622	717 403	730 722	750 547
Driftsresultat	-15 364	4 643	8 885	-28 506
Overføringer fra året før	64 601	49 185	49 185	
Overføringer til neste år	49 237	53 828	58 070	

Statsoppdraget, post 01. 1 000 kroner

	Regnskap 2012	Rev. budsjett 2013	Regnskap 2013	Budsjett 2014
Statsbevilgning	506 200	521 600	521 600	524 900
Lønnskompensasjoner	10 800	5 100	5 100	
Merinntekt salgsinntekter	305		-58	
Refusjoner	16 591		17 014	
Sum inntekter og refusjoner	533 896	526 700	543 656	524 900
Lønnsutgifter	389 585	376 845	392 542	363 980
Varer og tjenester	138 797	152 822	150 117	166 869
Sum utgifter	528 382	529 667	542 659	530 849
Driftsresultat	5 514	-2 967	997	-5 949
Overføringer fra året før	11 925	17 439	17 439	
Overføringer til neste år	17 439	14 472	18 436	

Markedsoppdraget, post 21. 1 000 kroner

	Regnskap 2012	Rev. budsjett 2013	Regnskap 2013	Budsjett 2014
Inntektskrav i statsbudsjettet	194 800	201 200	201 200	208 300
Mer/mindre- inntekt	12 561	-5 854	-5 249	-11 159
Oppdragsinntekt	207 361	195 346	195 951	197 141
Sum inntekter	207 361	195 346	195 951	197 141
Lønnsutgifter	151 295	140 429	140 816	142 460
Varer og tjenester	76 944	47 307	47 247	77 238
Sum utgifter	228 240	187 736	188 063	219 698
Driftsresultat	-20 879	7 610	7 888	-22 557
Overføringer fra året før	52 676	31 746	31 746	
Overføringer til neste år	31 797	39 356	39 634	

Større nyanskaffelser, post 45. 1 000 kroner

	Regnskap 2012	Rev. budsjett 2013	Regnskap 2013	Budsjett 2014
Statsbevilgning	9 800	10 000	10 000	10 200
Sum utgifter	6 869	10 000	3 016	10 200
Driftsresultat	2 931	0	6 984	0
Overføringer fra året før	6 390	9 321	9 321	
Overføringer til neste år	9 321	9 321	16 305	

10.2. Personal

Budsjetterte årsverk, etter finansiering og avdeling. Hovedkategorier 2014

Avdeling	Årsverk i alt 2013	Årsverk i alt 2014	Statsoppdrag		Markedsoppdrag ¹	
			2013	2014	2013	2014
I alt.....	905,9	864,0	648,8	621,0	257,1	243,0
100 Adm. avdeling	91,8	88,6	45,5	51,6	46,3	37,0
200 Økonomi, energi og miljøstatistikk	106,1	103,7	77,0	74,1	29,1	29,6
300 Personstatistikk	115,9	111,9	69,8	52,7	46,1	59,2
400 Næringsstatistikk	102,8	99,7	88,1	84,9	14,7	14,8
500 Forskningsavdelingen ...	92,9	88,7	42,6	41,9	50,3	46,8
600 Kommunikasjons- avdelingen	45,1	38,2	33,1	28,2	12,0	10,0
700 IT	93,1	88,1	81,6	79,1	11,5	9,0
800 Datafangst og metode	132,4	121,3	96,6	94,0	35,8	27,3
900 Nasjonalregnskap og finansstatistikk	125,8	123,8	114,5	114,5	11,3	9,3

¹ I markedsoppdrag inngår også årsverk finansiert av påslaget (overhead).

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway